

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษา เรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน" ผู้ศึกษาได้ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) และวิเคราะห์ผลด้วยวิธีทางสถิติ ดังนั้น ในส่วนของระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาจะได้กล่าวถึงประชากรและการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร (population) ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในจังหวัดนครพนม ซึ่งเคยลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอต่าง ๆ อันประกอบด้วย อำเภอเมืองฯ อำเภอนาหว้า อำเภอศรีสงคราม อำเภอบ้านแพง อำเภอโพนสวรรค์ อำเภอท่าอุเทน และกิ่งอำเภอนาทม รวมทั้งสิ้น 6 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ

ในการสุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ขอความร่วมมือจากปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่ปกครองให้ช่วยเหลือ ในการแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการบนที่ว่าอำเภอ/กิ่งอำเภอ ต่าง ๆ ในอำเภอ/กิ่งอำเภอละ 100 ชุด รวมใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 700 ชุด โดยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้ครอบคลุมประชากรที่เคยลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ผลการศึกษาเชื่อถือได้มากที่สุด หลังจากนั้นผู้ศึกษาได้ติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย คำถามปลายเปิด (open ended) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดที่สุด และคำถาม ปลายปิด (close ended) เพื่อสะดวกกับผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม นอกจากนี้ เนื่องจากในตัวอย่งมีจำนวนมาก ทำให้สะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ตอบ แบบสอบถาม ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1-6 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1.1 เพศ ประกอบด้วย เพศชายและเพศหญิง
- 1.2 อายุ (ให้ระบุตัวเลขจริง) ในชั้นวิเคราะห์ผลการศึกษา แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ต่ำกว่า 30 ปี, 30-40 ปี, 40-50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป
- 1.3 ระดับการศึกษา ประกอบด้วย ป.6 หรือต่ำกว่า, ม.ต้น ม.ปลาย หรือ ปวช., อนุปริญญาหรือเทียบเท่า, ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
- 1.4 อาชีพ ประกอบด้วย เกษตรกรรม, รับจ้าง, ข้าราชการ, ลูกจ้าง บริษัทเอกชน/รัฐวิสาหกิจ, ค้าขาย และธุรกิจส่วนตัว
- 1.5 รายได้ต่อเดือน (ให้ระบุจำนวนจริง) ในชั้นวิเคราะห์ผลการศึกษา แบ่งเป็น 4 ระดับ ประกอบด้วย ต่ำกว่า 3,500 บาท, 3,500-6,500 บาท, 6,501-9,000 บาท และ มากกว่า 9,000 บาท
- 1.6 เขตที่พักอาศัย ประกอบด้วย ในเขตเทศบาล ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง ประกอบด้วยคำถาม 7 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 7-13

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยคำถาม 7 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 14-20

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกหัวคะแนน ประกอบด้วยคำถาม 7 ข้อ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 21-27

สำหรับข้อคำถามในส่วนที่ 2-4 ประกอบด้วยคำถามส่วนละ 7 ข้อเช่นเดียวกัน และเป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด จึงมีเกณฑ์การให้คะแนนเช่นเดียวกันคือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในส่วนที่ 2-4 สามารถหาคะแนนรวมของการตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ การตัดสินใจเลือกคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ เลือกหัวคะแนนในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ การศึกษา เป็น 3 ระดับ โดยคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ซึ่งมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ความกว้างของช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}}$$

ในการแบ่งระดับคะแนนรวมของการตัดสินใจในส่วนที่ 2-4 ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ในแต่ละส่วน ดังนี้

ระดับสูง	มีคะแนน	26-35	คะแนน
ระดับปานกลาง	มีคะแนน	17-25	คะแนน
ระดับต่ำ	มีคะแนน	7-16	คะแนน

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ควบคู่กับการศึกษาถึงระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ จากหนังสือ ตำรา เอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงการสร้างแบบสอบถาม ภายใต้ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับตัวแทน แนวความคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง และแนวความคิดเกี่ยวกับหัวคะแนน มาสร้างเป็นแบบสอบถามในการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อถือได้ และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม หลังจากนั้นกำหนดให้นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วไปให้อาจารย์และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องช่วยกรุณาตรวจสอบ วิเคราะห์ และแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาของคำถามให้ครอบคลุมประเด็น ๆ ที่ทำการศึกษาให้มีความเหมาะสมก่อนที่จะนำไปใช้ศึกษาต่อไป

ตัวแปรในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบในกานศึกษา ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

ลักษณะทางเศรษฐกิจ และสังคม อันประกอบด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้ต่อเดือน
6. เขตที่พักอาศัย

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. การตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง
2. การตัดสินใจเลือกคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
3. การตัดสินใจเลือกหัวหน้า

ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ได้กล่าวในตอนต้น สามารถแสดงเป็นแผนภูมิ

ได้ดังนี้

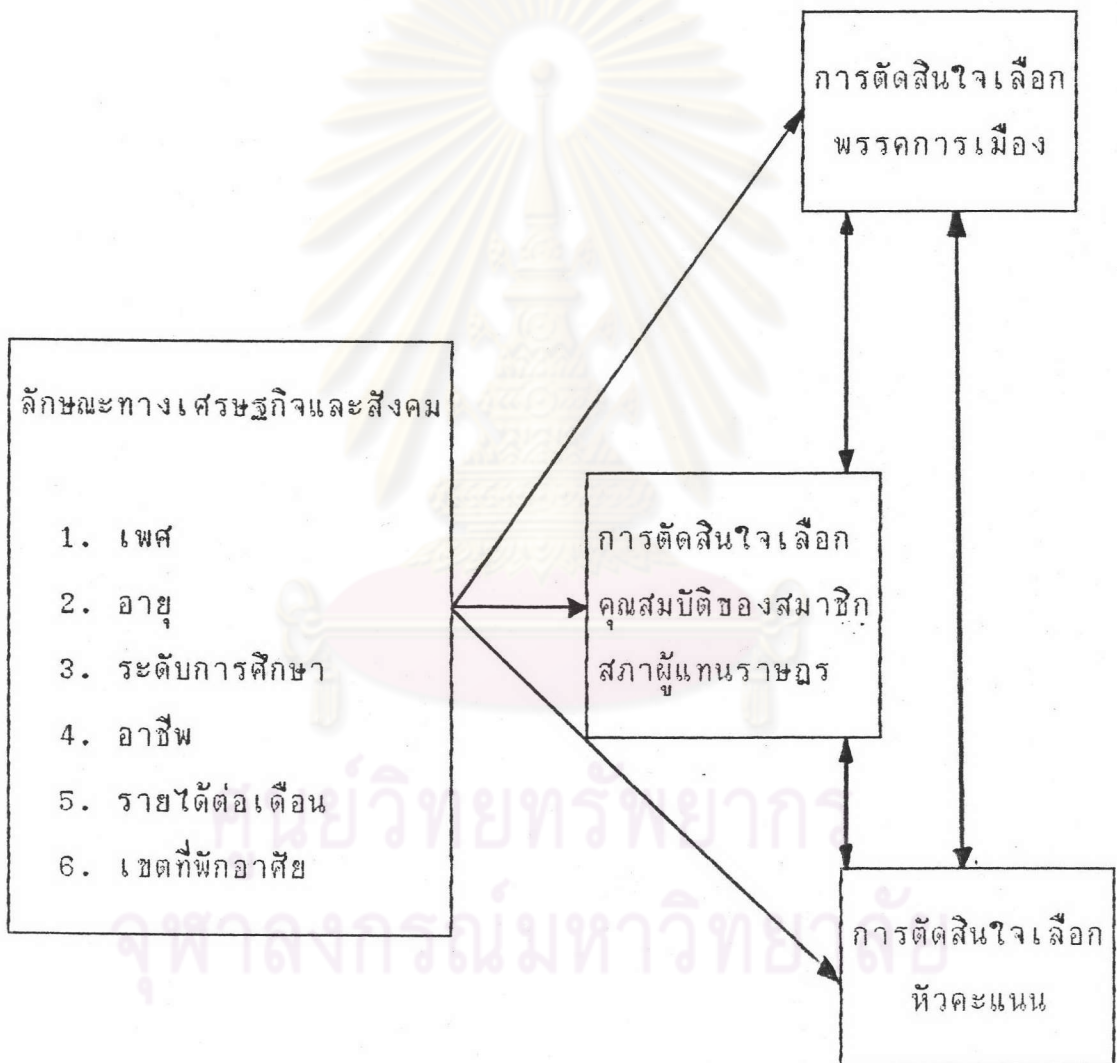

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดรวบรวมข้อมูลกับประชากรเพียงกลุ่มเดียว คือ ประชาชนผู้เคยลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 ในจังหวัดนครพนม การเก็บรวบรวมข้อมูลได้กำหนดเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามนั้นกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแก้ไขความเหมาะสม แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้รับแก้ไขแล้วไปอธิบายให้กับปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่ปกครองทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อความถูกต้องในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอความช่วยเหลือให้ปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่ปกครองแจกแบบสอบถามให้ครอบคลุมประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และแปรข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นตัวเลข และลงรหัสใน Coding Form เพื่อป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS PC⁺ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
4. นำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบความเรียงเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติกำหนดให้มีการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การหาค่าเฉลี่ยร้อยละและการพิสูจน์ความสัมพันธ์

ของตัวแปร โดยใช้สถิติทดสอบค่า Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญที่ต่ำกว่า 0.05 ของความสัมพันธ์ของตัวแปร เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนว่าในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ตอบแบบสอบถามค่านึงถึงปัจจัยด้านตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมือง หรือหัวหน้าคณะนายน้อยเพียงใด เพื่อพิสูจน์สมมติฐานตามที่กำหนดไว้

หมายเหตุ

สูตรทั่วไปของการหาค่า Chi-Square

$$X^2 = \frac{(O - E)^2}{E}$$

โดย

X^2 คือ ค่า Chi-Square

คือ สัญลักษณ์แสดงการรวมผลตั้งแต่ช่วงแรกถึงช่วงสุดท้าย

O คือ ค่าเป็นจริง

E คือ ค่าคาดหวัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย